

Strategi för Solna stads miljöarbete 2016 - 2019

POLICY – antas av kommunfullmäktige

En policy uttrycker politikens värdegrund och förhållningssätt. Denna typ av dokument fastställs av kommunfullmäktige då de är av principiell beskaffenhet och därmed enligt kommunallagen tillhör fullmäktiges exklusiva beslutanderätt och gäller tills vidare. En policy talar om vad staden vill uppnå inom ett specifikt område som berör flera verksamheter. Policyn bör inte innehålla detaljerade ställningstagande vad gäller utförande, prioriteringar eller metoder.

STRATEGI – antas av kommunstyrelsen

Strategidokument anger konkreta åtgärder för den politiska viljeinriktningen. En strategi ska ange vem som ansvarar för att åtgärder genomförs, när de ska vara genomförda samt vilka prioriteringar som ska göras. Strategin ska gälla under en begränsad period, exempelvis under en mandatperiod och antas av kommunstyrelsen.

RIKTLINJE – antas av kommunstyrelsen

Riktlinjer säkerställer riktigt agerande och god kvalitet i stadens arbete. I riktlinjer preciseras *hur* något ska uppnås. Det kan exempelvis handla om hur verksamheterna ska arbeta för att uppnå de politiska inriktningar och mål som finns i en policy eller strategi och dessa antas av kommunstyrelsen.

ANVISNING – godkänns av förvaltningschef/chef

Anvisningar och rutiner rör sig i regel om ren verkställighet av riktlinjer eller andra styrdokument. Denna typ av dokument är förvaltningens verktyg för att verkställa politiska beslut och dokumenten är inte föremål för formella beslut i politiska organ utan upprättas efter behov av varje verksamhet/enhet i samråd med ansvarig förvaltningschef/chef.

Dokumenttyp	Giltighetstid	Beslutande organ	Beslutsdatum
Riktlinje	2016-2019	Kommunstyrelsen	
Antagen till följd av lag	Revisionsdatum	Dokumentansvarig	Uppföljning
Nej	---	Stadsledningsförvaltningen	---

Inledning

Bakgrund

Strategin för Solna stads miljöarbete är ett styrdokument för stadens miljöarbete, som utgår från miljöpolicy, som i sin tur utgår från den vision och de övergripande mål som finns formulerade i Solna stads verksamhetsplan och budget. Strategin är ett styrande dokument upprättat utan lagkrav. Den omfattar Solna som geografiskt område och staden som organisation där varje nämnd och bolag har eget ansvar för att arbeta i enlighet med de redovisade strategierna för att uppfylla målen. Strategin ska uppdateras varje mandatperiod och denna strategi gäller under perioden 2016-2019.

Solna stads tidigare miljöprogram antogs av kommunfullmäktige 2010. Det primära syftet med det programmet var att styra och samordna stadens verksamheter i en hållbar riktning. Detta syfte kvarstår i Solna stads nya miljöpolicy med tillhörande strategi, men med tydligare fokus på att knyta samman stadens övergripande målsättningar, som fastställs i verksamhetsplan och budget, med stadens inriktning för miljöarbetet. Syftet är också att koppla ihop stadens mål och strategier för den fysiska planeringen, som kommer till uttryck i översiktsplanen, med stadens mål och strategier för miljöarbetet.

Organisation

I Solna stad är kommunstyrelsen ansvarig för det övergripande strategiska miljöarbetet. Det innebär att kommunstyrelsen leder och samordnar miljöarbetet och därmed ansvarar för framtagandet av miljöpolicy och tillhörande strategi. På tjänstemannanivå har arbetet med miljöpolicy och strategi letts av stadsledningsförvaltningen med stöd av stadsbyggnadsförvaltningen och miljö- och hälsoskyddsförvaltningen/ miljö- och byggnadsförvaltningen.

Utgångspunkter för Solna stads miljöarbete

Nationella och regionala planeringsförutsättningar

På europeisk nivå är EU:s tillväxtstrategi Europa 2020 ett viktigt ramverk för Europas gemensamma arbete mot en långsiktig hållbar tillväxt. Av strategins riktlinjer följer att medlemsstaterna ska genomföra reformer som syftar till att uppnå bland annat ökad resurseffektivitet och minskade utsläpp av växthusgaser. I Sveriges reformprogram för 2013, där det redogörs för genomförandet av Europa 2020-strategin i den nationella politiken, är visionen är att Sverige 2050 har en hållbar och resurseffektiv energiförsörjning och inga nettoutsläpp av växthusgaser i atmosfären.

Riksdagen har även antagit 16 nationella miljö kvalitetsmål. Målen är nationella och ska brytas ned på regional nivå. I Stockholms län ansvarar länsstyrelsen för att bryta ned de nationella målen till regional nivå och i den regionala miljömålsdialogen har 6 av de 16 nationella miljö-

målen valts ut som primära att arbeta med i Stockholms län: *Ett rikt växt och djurliv, Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Giftfri miljö, Ingen övergödning* och *God bebyggd miljö*.

Stockholms läns landsting har antagit en Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUF 2010, som uttrycker viljan för regionens utveckling till 2030 med utblick mot 2050. Planen uttrycker en vision om att Stockholm ska vara den mest attraktiva storstadsregionen i Europa och lägger fast målsättningar och strategier för att nå visionen. Miljöfrågorna behandlas i den regionala utvecklingsplanen integrerat med planeringsfrågorna och huvudutmaningen är att möjliggöra en fortsatt befolkningstillväxt och samtidigt förbättra miljön och invånarnas hälsa.

Solnas förutsättningar ur miljöperspektiv

Solna är en del av en växande Stockholmsregion. Sedan år 2000 har stadens befolkning växt med 25 procent och denna utveckling förväntas fortsätta. År 2030 uppskattas Solnas befolkning uppgå till drygt 100 000 invånare. Ur miljösynpunkt är tillväxten i huvudsak positiv, eftersom den skapar förutsättningar för ett effektivt resursutnyttjande. Samtidigt medför tillväxten att viss mark tas i anspråk för bebyggelse, vilken i sin tur genererar mer transporter, ökad energianvändning och ett ökat tryck på tekniska försörjningssystem och på närmiljön. Utmaningen är att finna lösningar för att klara befolkningstillväxten och samtidigt säkra miljövärden för framtida behov. Med fler invånare ökar behovet av resurseffektiva lösningar och hushållning med resurser.

Solna erbjuder goda förutsättningar för en hållbar utveckling. Staden har en tät bebyggelsestruktur med närhet till bostäder, arbetsplatser och service. Det finns även god tillgång till natur och vatten. Närmare hälften av stadens yta utgörs av natur, park och andra gröna miljöer och 11 procent av stadens yta består av vattenområden. Staden har ett väl utbyggt fjärrvärmenät. Över 90 procent av fastigheterna är anslutna till fjärrvärme, som till 99 procent produceras med förnyelsebara bränslen. Även avfallshanteringen är väl utbyggd och miljöanpassad. I staden har mängden hushållsavfall minskat under de senaste åren, samtidigt som den insamlade mängden matavfall från hushåll och företag har ökat. Näringslivet i Solna domineras av företag i tjänstesektorn, som har en mindre miljöpåverkan än företag inom industrin. Många företag i staden är också miljöcertifierade eller miljödiplomerade.

Solna har ett resurseffektivt transportsystem. Det finns en god tillgänglighet till kollektivtrafik med tillgång till tunnelbana, pendeltåg, tvärbana och ett stort antal busslinjer samt ett omfattande cykelvägnät. Trots det är trafiken en stor utmaning för Solna. Staden genomkorsas av flera stora europavägar och järnvägssystem. Det ger tillsammans med det lokala vägnätet en hög tillgänglighet, men ger också upphov till buller, förorening av luft och vatten samt skapar barriärer mellan olika stadsdelar.

De hårt trafikerade lederna och spårtrafiken i och genom Solna bidrar till höga bullernivåer i staden. Delar av Råsundavägen, Frösundaleden, Ballongberget samt områdena kring Solna station och Järva krog är exempel på platser där höga ljudnivåer från väg- och/eller järnvägstrafik förekommer.

Även utsläpp till luft och vattendrag är en utmaning i en storstadsmiljö. Luftkvaliteten i Stockholmsregionen har blivit bättre under de senaste decennierna. I Solna uppfylls miljö kvalitetsnormerna för luft, med undantag av förhöjda partikelhalter på en kortare sträcka utmed Frösundaleden och de statliga trafiklederna utmed europavägarna. Enligt fastställda miljö kvalitetsnormer för vatten ska god ekologisk och kemisk vattenstatus uppnås för vattenförekomsterna Brunnsviken, Edsviken, Bällstaviken–Ulvsundasjön–Karlbergssjön och Igelbäcken. Lilla Värtan ska uppnå god ekologisk potential och god kemisk status. Solnas sjöar och havsvikar är näringsrika med höga halter av kväve och fosfor till följd av historiska utsläpp av avloppsvatten och utsläpp av dagvatten från vägar och bebyggelse. Miljö kvalitetsnormerna för vattenförekomsterna uppfylls inte idag.

Övergripande mål och strategier för Solna stads miljöarbete

Utgångspunkten för Solna stads miljöarbete är den vision och de övergripande mål, som finns formulerade i Solna stads verksamhetsplan och budget. Inriktningen är att Solna ska vara en sammanhållen och levande stad, som växer och utvecklas hållbart för alla Solnabor. Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Staden ska möta efterfrågan på att leva, bo och verka i staden, samtidigt som barriärer byggs bort och viktiga miljövärden säkras. För att uppnå visionen och de övergripande målen ska miljöarbetet fokusera på följande områden:

Det ska ske genom följande strategier:

Solna ska ha en hållbar stadsutveckling och hushålla med naturens resurser. Marken ska utnyttjas effektivt och goda kollektivtrafiklägen ska användas för bebyggelse. Staden ska skapa en tät stadsstruktur med en blandning av bostäder, arbetsplatser och service. Parker och andra gröna ytor ska ingå som naturliga delar i stadsmiljön. Planeringen ska skapa förutsättningar för ett effektivt transportsystem, som främjar kollektivt resande och gång- och cykeltrafik. Huvudstaleden ska tunnelförläggas för att minska den lokala trafikbelastningen i Solna och därmed såväl buller som utsläpp av luftföroreningar.

Solna ska ha en effektiv resursanvändning genom en fortsatt utbyggnad av kollektivtrafiken och åtgärder för att minska andelen biltrafik. Solna ska verka för en vidare utbyggnad av tunnelbanan/ tvärbanan och för en utveckling av kollektivtrafiknoderna i staden. Ett modernt gång- och cykelvägnät ska utvecklas med inriktningen att det ska vara möjligt att nå hela staden genom att gå eller cykla. Staden ska arbeta för en energieffektivisering och öka användningen av förnyelsebar energi. Anslutning till miljövänlig fjärrvärme ska understödjas i all nybyggnation.

Solna ska ha en god livsmiljö för solnabornas hälsa och välbefinnande. Det ska vara nära till parker och andra gröna ytor, som ingår som naturliga delar i stadsmiljön. Staden ska arbeta för att minska buller och förbättra luft- och vattenkvaliteten. Goda boendemiljöer ska skapas vid planering av nya bostäder och en god inomhusmiljö i de egna fastigheterna ska säkerställas.

Stadens verksamheter ska undvika användningen av farliga ämnen och hantera kemikalier på ett sätt som minimerar riskerna.

Utmaningar och Strategier

Hållbar stadsutveckling

Solna är en av Sveriges snabbast växande städer. Många vill bosätta sig eller etablera verksamhet i staden, som har ett unikt läge i Stockholmsregionen med närhet till både storstad och natur. Solna har tagit ett stort ansvar för regionens försörjning av nya bostäder och arbetsplatser och avser även fortsättningsvis att göra det. Det innebär stora möjligheter, men ställer också krav på staden, att kunna möta tillväxten, samtidigt som viktiga miljövärden säkras.

Utgångspunkten är att den fysiska planeringen ska skapa förutsättningar för ett effektivt markutnyttjande, som ger bästa möjliga hushållning med naturens resurser. I första hand ska redan exploaterad mark och mark som är utsatt för olika typer av störningar användas. Den industriella verksamhet, som historiskt har förekommit i Solna, har i vissa fall medfört vissa föroreningar av mark och vatten. Genom planering av bebyggelse kan förutsättningar skapas för sanering av denna mark. Saneringsåtgärderna ska göra marken byggbar och långsiktigt medverka till att skydda människors hälsa, markmiljön, yt- och grundvattnet.

Närmare hälften av Solnas yta utgörs av natur, park och andra gröna miljöer. När gröna ytor tas i anspråk för bebyggelse ska spridningskorridorer och gröna samband beaktas, genom exempelvis gröna stadsrum, gatuplanteringar och gröna tak. Kompensationsåtgärder ska i dessa fall eftersträvas. De värden som finns i nationalstadsparken med Hagaparken, naturreservaten och de mellankommunala grönstråken utmed stränderna ska särskilt värnas och bevaras.

Inriktningen är att skapa en tät stadsstruktur med varierad bebyggelse, som består av en blandning av bostäder, arbetsplatser och service. Etablering av arbetsplatser ska användas för att minska buller och andra typer av miljöstörningar som kan uppstå i en storstad. Parker och andra gröna ytor ska ingå som naturliga delar i stadsmiljön, som gör att solnaborna har nära till parker och andra gröna ytor. Gröna ytor, även växter och träd i mindre omfattning exempelvis i gaturum, fyller en viktig funktion i täta stadsmiljöer. De bidrar med ekosystemtjänster bland annat genom bättre lokalklimat, luftrening, hjälp till att uppnå en hållbar dagvattenhantering och god vattenkvalitet i vattendragen samt för att skapa gröna samband och spridningskorridorer.

Utgångspunkten är att planeringen ska skapa förutsättningar för solnaborna att leva miljövänligt och att byggnation ska ske så resurseffektivt som möjligt. Det har redan under många år uppförts miljövänliga byggnader – gröna byggnader – i Solna och flera byggherrar har förärats med externa utmärkelser för sina projekt. Stadens ambition är att denna utveckling ska fortsätta. Vid planering av byggnation för stadens verksamheter är inriktningen att byggnaderna ska

uppfylla kriterierna för något vedertaget miljöklassningssystem gällande materialval, energiförbrukning, teknik för avfallshantering och omhändertagande av dagvatten.

Trafiken, och inte minst genomfartstrafiken, är Solnas största miljöutmaning. I den fysiska planeringen ska inriktningen vara att utnyttja goda kollektivtrafiklägen för bebyggelse för att därmed minska beroendet av bil. Planeringen ska skapa förutsättningar för ett effektivt transportsystem, som främjar kollektivt resande och gång- och cykeltrafik. Kollektivtrafiken behöver fortsätta att byggas ut, och särskild vikt ska läggas vid att säkerställa tillgången till bra gång- och cykelstråk, inte minst till kollektivtrafiknoder. Det ska vara möjligt att nå hela staden med kollektivtrafik och genom att gå eller cykla.

Planeringen ska också inriktas mot att minska genomfartstrafiken. Det är viktigt att öka framkomligheten på det lokala gatunätet för boende i Solna. Särskild angeläget är att Huvudstaleden läggs i tunnel för att minska stora delar av genomfartstrafiken, som har målpunkter utanför Solna. En Huvudstaled i tunnel skulle minska trafikbelastningen genom Huvudsta och Centrala Solna och därmed såväl buller som luftföroreningar i dessa områden.

Effektiv resursanvändning

Tillgången till energi för uppvärmning, transporter, belysning och produktion av varor och tjänster är en viktig del av stadens infrastruktur. Samtidigt påverkar energianvändningen miljön. Den främsta energirelaterade utmaningen hänger samman med den negativa påverkan som användningen av fossila bränslen ger upphov till. Resursanvändningen behöver minska och systemen för transporter, uppvärmning, vatten och avfall behöver effektiviseras. Solnas täta bebyggelse skapar goda förutsättningar för resurseffektiva lösningar i dessa avseenden.

Ett effektivt transportsystem

Med utgångspunkten att trafiken är Solnas största miljöutmaning är det absolut viktigast att fortsätta att bygga ut kollektivtrafiken för att minska behovet av biltransporter. Solna har i grunden en god tillgänglighet med tillgång till tunnelbana, pendeltåg, tvärbana och ett stort antal busslinjer samt ett omfattande cykelvägnät. Den goda tillgängligheten förstärks med utbyggnaden av tunnelbanan från Odenplan via Hagastaden till Arenastaden. Staden ska arbeta aktivt tillsammans med Stockholms läns landsting och andra berörda aktörer för en fortsatt utbyggnad av kollektivtrafiken. Spårbunden trafik är den kollektivtrafiklösning som Solna strävar efter i första hand. Busstrafik fungerar som ett viktigt komplement när underlaget är för litet och i sträckningar där spårbunden trafik inte är tekniskt eller ekonomiskt möjligt. Även kollektivtrafik för arbetspendling på vatten håller på att växa fram som ett komplement. Det finns flera naturliga målpunkter för sådan trafik i Solna, där trafikering är planerad av landstinget. Solna ska verka för fler lösningar för kollektivtrafik på vattnet i framtiden.

Staden ser en förlängning av tunnelbanan och/ eller tvärbanan till Bergshamra och vidare som en naturlig fortsättning av utbyggnaden av den spårbundna kollektivtrafiken. Det är också viktigt att utveckla de kollektivtrafiknoder som finns i Solna idag. Den främsta av dessa är Solna station, men också Sundbyberg station är en betydelsefull. Även Bergshamra har förut-

sättningar att utvecklas till en knutpunkt när den spårbundna kollektivtrafiken har byggts ut mot nordost. Staden ska tillsammans med Stockholms läns landsting löpande se över linjenät och turtäthet samt bytespunkterna i syfte att skapa en attraktiv kollektivtrafik.

I ett effektivt transportsystem ingår även gång- och cykelvägnätet som viktiga trafikslag. Inriktningen för planeringen ska vara att det ska vara möjligt att nå hela staden genom att gå eller cykla. Särskild vikt ska läggas vid att säkerställa tillgången till bra gång- och cykelstråk, inte minst till kollektivtrafiknoder. I anslutning till dessa är det även viktigt att hitta lösningar för cykelparkeringar. Den kommande cykelplanen lyfter fram de åtta regionala och tolv lokala cykelstråk som särskilt viktiga för framkomlighet och tillgänglighet.

För att underlätta för pendlare som kombinerar kollektivtrafik med cykling bör viktiga kollektivtrafiknoder kombineras med säkra och lättillgängliga cykelparkeringar. Andra viktiga delar i arbetet att främja cyklingen är en god cykelvägvisning och hög standard på drift och underhåll.

I arbetet med att skapa ett effektivt trafiksystem är också andra insatser för att hitta effektivare former för resande viktiga. Staden är positiv till lösningar såsom bilpooler, lånecyklar och andra insatser för att minska behovet av biltransporter, liksom till Mobility Management. Staden ska även arbeta för en bättre logistik och information med syfte att minska biltrafikens negativa miljöpåverkan. Solna stads medarbetare ska vid resor i tjänsten välja att gå, cykla eller åka kollektivt om det inte finns ekonomiska eller verksamhetsmässiga skäl för annat.

Effektiv energianvändning

Det totala värmebehovet per person i Solna bedöms inte öka nämnvärt under den kommande tioårsperioden. Den stora utbyggnaden i Solna uppvägs av energieffektiviseringar i det befintliga fastighetsbeståndet och av en hög energieffektivitet i tillkommande bestånd. Detta är en positiv utveckling, som staden ska understödja på olika sätt.

Staden ska föregå med gott exempel genom energieffektivisering i det egna fastighetsbeståndet och i de kommunaltekniska anläggningarna genom att sänka fjärrvärme- och elanvändningen i den egna verksamheten. I samband med investeringar och underhåll ska staden alltid beakta möjligheterna att genomföra åtgärder som innebär en energieffektivisering. Det kan handla om utbyte av armaturer, förbättring av ventilation och isolering i stadens fastigheter. Det kan också handla om att byta ut trafiksignallampor, gatubelysning och annan utomhusbelysning till energisparande alternativ.

Staden ska också uppmuntra externa aktörer att minska sin energianvändning. I detta syfte erbjuder staden gratis klimat- och energirådgivning för privatpersoner, organisationer och företag. Även Norrenergi erbjuder olika typer av verktyg (energikompassen, värmekollen och servicebesök), som syftar till att hjälpa kunderna att bland annat minska sin energiförbrukning.

Förutom energieffektivisering ska staden arbeta för att öka användningen av förnyelsebar energi. Staden äger två tredjedelar av företaget Norrenergi, som levererar fjärrvärme- och fjärrkyla för såväl befintlig som planerad bebyggelse till invånarna i Solna och Sundbyberg.

Norrenergi använder 99 procent förnyelsebara bränslen och är certifierat som ”bra miljöval” av Naturskyddsföreningen, vilket innebär att de uppfyller högt ställda miljökrav. Staden ska arbeta för att den höga anslutningsgraden till miljövänlig fjärrvärme av byggnader i Solna bibehålls. Staden ska även ha en fortsatt öppenhet för alternativa energikällor som solceller, vindkraft och geotermi med många småskaliga lösningar inom befintlig och ny bebyggelse.

En stor del av Norrenergis produktion baseras idag på spillvatten från Bromma reningsverk. Staden ska arbeta för att fortsatt tillvarata spillvatten vid produktionen av värme och kyla. Staden är positiv till att Norrenergis distributionsnät knyts samman med andra fjärrvärmeproducenters för att säkerställa ett effektivt utnyttjande av produktionsanläggningarna.

Inom fordonssektorn pågår en omfördelning från fordon som drivs med fossila bränslen till hybridbilar och/eller rena elfordon. Det är en positiv utveckling mot förnyelsebara bränslen som staden ska understödja. Det är exempelvis viktigt att staden skapar förutsättningar i stadsmiljön för laddning av elfordon. Inriktningen är att stadens verksamheter, i den mån det är nödvändigt att använda bil, ska välja fordon som helt eller delvis drivs med förnyelsebart bränsle.

Även de tekniska systemen för vatten och avfall kan effektiviseras. Staden ska fortsätta arbeta för att minska vattenanvändningen och att minimera mängden avfall, genom återanvändning och återvinning. Planeringen ska skapa förutsättningar för att omhändertagandet av avfall ska kunna ske fastighetsnära. Miljöstationer och källsorteringsplatser för vardagsavfall ska förläggas till lättillgängliga platser, samtidigt som stadsmiljön ska beaktas.

God livsmiljö

Livsmiljön i Solna är viktig för solnabornas hälsa och välbefinnande och stadens attraktionskraft. Gröna ytor fyller en viktig funktion för livsmiljön och bidrar till ekosystemtjänster genom bättre lokalklimat, luftrening, hjälp till att uppnå en hållbar dagvattenhantering och god vattenkvalitet i vattendragen samt för att skapa gröna samband och spridningskorridorer. De är också viktiga mötesplatser och målpunkter för rekreation och idrott.

Solna har ett rikt utbud av gröna ytor och närmare hälften av stadens yta utgörs av natur, park och andra gröna miljöer. Stadens inriktning är att det ska vara nära till parker och grönområden för solnaborna. Vid planering ska parker och andra gröna ytor ingå som naturliga delar i stadsmiljön. I gaturummet finns förutsättningar för en grönare stadsmiljö med grönska som bidrar med ekosystemtjänster. Även skötsel och underhåll av parker och planteringar ska prioriteras för att stärka solnabornas upplevelse av livsmiljön.

Buller är en stor utmaning i en storstadsmiljö. I planeringen ska staden skapa förutsättningar för att använda etablering av arbetsplatser för att minska buller och andra typer av miljöstörningar som kan uppstå. Staden ska även verka för att bullerbegränsande åtgärder utförs i utsatta lägen. Det handlar om skärmar och andra bullerdämpande insatser och om åtgärder som riktar sig mot vägtrafiken, till exempel hastighetsbegränsningar och tunnelförläggning av vägar. För det befintliga bostadsbeståndet finns det möjligheter att, via staden, söka bidrag för att

genomföra bullerdämpande fönsteråtgärder. Fönsteråtgärderna kan samtidigt bidra till energi-effektivisering.

Även luft- och vattenkvaliteten är en utmaning i en storstadsmiljö. Solna ska medverka till att nationellt fastställda rikt- och gränsvärden för luftföroreningsnivåer och utsläpp av luftföroreningar uppfylls. I planeringen ska staden skapa förutsättningar för en markanvändning och ett transportsystem, som främjar kollektivt resande, gång- och cykeltrafik samt övriga åtgärder som minskar bilberoendet. I övrigt ska staden samverka med Trafikverket och övriga berörda kommuner för att identifiera lämpliga åtgärder för att minska överskridanden på trafikleder i enlighet med det beslutade åtgärdsprogrammet för Stockholms län. Staden kan bidra till att sänka partikelhalterna genom att exempelvis sänka hastigheter och förbättra renhållningen.

För att miljö kvalitetsnormerna för vattenförekomsterna ska kunna följas har Vattenmyndigheten beslutat om åtgärdsprogram. Staden ska genomföra åtgärder i programmet som är relevanta för Solna stad. Vid planering ska staden skapa förutsättningar för att dagvatten i första hand omhändertas inom, eller i direkt anslutning till detaljplaneområdet. Det ska skapas förutsättningar för fördröjning, infiltration och rening av dagvatten. Staden ska också fortsätta att ställa krav på att rening av dagvatten från miljöfarliga verksamheter såsom drivmedelsstationer och ytbehandlare ska ske innan det lämnar verksamhetsområdet.

En stor del av föroreningarna i dagvattnet kommer från vägtrafiken. Åtgärder behöver därför i första hand inriktas på att minimera föroreningar från trafiken. Staden ska verka för att dagvatten från de mest trafikerade vägarna genomgår rening före utsläpp till recipient. Staden ska särskilt verka för att staten tar ett ökat ansvar för att minimera den miljöpåverkan som det statliga vägnätet medför.

Dagvattnet ska ses som en resurs som, om det synliggörs i öppna dagvattensystem, kan skapa mervärden i park- eller bebyggelseområden. Solparken i Råsunda, Fröfjärdsparken i Frösunda och Spegeldammsparken i Järvastaden är exempel på parker i Solna, där dagvattnet har använts på detta sätt i planeringen. Material som kan avge miljöstörande ämnen till dagvattnet bör undvikas om inte andra synnerliga skäl föreligger.

Staden har ansvar för att säkerställa en god inomhusmiljö i sina egna fastigheter. Stadens egna fastigheter ska ha en god luftkvalitet med godkända ventilationskontroller och goda ljudförhållanden. Stadens verksamheter ska undvika användningen av farliga ämnen och hantera kemikalier på ett sätt som minimerar riskerna. Särskilt viktigt är det i verksamheter som barn och unga vistas i. Ett projekt pågår i staden för att minska barns exponering för miljöskadliga ämnen i förskola och skola. Ett bredare uppdrag har också getts om att ta fram en kemikalieplan.

Vid de upphandlingar som staden gör av varor och tjänster ska det ställas relevanta och uppföljningsbara krav som bidrar till att verksamheterna uppfyller sina mål. Det är möjligt att ställa miljökrav och de ska då anpassas till varje upphandlingstillfälle och till vad som ska upphandlas. Det har exempelvis gjorts i stadens matupphandling, där leverantörerna ska erbjuda ett brett sortiment av ekologiska varor.

Genomförande och uppföljning

Hela Solna stads organisation har ett gemensamt ansvar för att de mål och strategier som fastläggs i strategin blir verklighet. Nämnder och styrelser ska bryta ned de övergripande målen och strategierna till åtgärder, som är anpassade till respektive ansvarsområde samt arbeta in dessa i sina verksamhetsplaner. Kommunstyrelsen samordnar och följer genom stadsledningsförvaltningen, i samverkan med miljö- och byggnadsförvaltningen, arbetet med det övergripande miljöarbetet i staden.

Det övergripande miljöarbetet följs upp inom stadens ordinarie styr- och uppföljningssystem. Utgångspunkten för styr- och uppföljningssystemet är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger och följer upp mål, uppdrag och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. De övergripande målen följs upp och redovisas i delårsrapporter och i årsredovisningen till kommunfullmäktige.